

ETA no fa l'agost als Països Catalans

Catalunya, Ilaç blau

La "campanya estiuenca" d'ETA s'ha centrat un cop més en el nostre litoral. Una ofensiva marcada per la creixent desinhibició social contra el món *abertzale* al País Basc, el relaxament policíac a la Barcelona post-olímpica i l'evident recuperació de l'organització armada.

L'atemptat del passat 15 d'agost als lavabos del restaurant La Galerna de Barcelona va causar cinc ferits de diversa consideració.

ARXIU

María Nagore Múgica, bilbaína de 27 anys que fa 1,66 d'alçada, és una antiga component de l'escamot Txalaparta d'ETA que el 25 d'octubre del 1991 va presenciar la mort del seu xicot i activista, Francisco Javier Goitia Elordi, *Kabi*, en esclatar-li a les mans l'artefacte que preparava per a una futura *ekintza* ('acció') al pis que tenien al carrer Mar Mediterráneo –quina paradoxa!– de Bilbao. Aquell dia, María Nagore, que va sortir-ne sana i estèlvia, va demanar ajut a uns veïns i va fugir.

Daniel Derguy, natural d'Hasparren (País Basc nord), de 32 anys i 1,84 d'alçada, és, per dir-ho d'alguna manera, deixeble directe de José María Arregui Erostarbe, *Fitti*, responsable dels escamots operatius i membre de la cúpula etarra desarticulada l'any passat a Bidart. Daniel Derguy va complir condemna d'un any de presó a França després de ser arrestat, el 5 de gener del 1988, acusat d'associació de malfactors, quan con-

duïa un vehicle carregat amb 1.300 quilos d'explosius. El 27 de juliol del 1989 era posat en llibertat.

Des del 20 de juliol (vegeu requadre), María Nagore Múgica i Daniel Derguy porten a terme l'habitual campanya estiuenca que l'organització armada només va interrompre l'any passat amb motiu del dispositiu policíac desplegat durant els Jocs Olímpics de Barcelona. Formen, juntament amb una tercera persona que en tancar aquesta edició encara no havia estat identificada, l'escamot *itinerant* d'ETA, també anomenat *escamot Mediterrani*, l'ona expansiva del qual arribava el dia 14 d'agost a Barcelona.

L'EFECTE IGLESIAS ZAMORA

Quan el mes passat ETA començava a Alacant la seva ofensiva estiuenca, les característiques dels atemptats feien pensar que es tractava –atesa la facilitat de moviment dels activistes bascos durant

l'estiu– d'una campanya necessàriament afeblida pels darrers cops policíacs soferts per l'organització, si bé l'atemptat de Madrid del 21 de juliol –un dia després– era un avís que semblava desmentir-ho: set morts –cinc militars i dos civils– i 19 ferits. Però al cap d'una setmana, amb el descobriment d'una furgoneta a Castelldefels (Baix Llobregat) amb 41 quilos de material explosiu –amosal i amerital–, la policia assegurava que havia fet avortar una cadena d'atemptats que preparava aquest escamot. Doncs bé, dues setmanes després, ETA col·locava tres bombes al Port Olímpic d'una Barcelona relaxada que ha baixat la guàrdia. Un dia abans hom havia localitzat en aquesta ciutat un cotxe carregat amb 40 quilos d'amonal.

Així, allò que semblava un mort terminal torna a cuejar. I ja es parla de dos escamots diferenciats, el que ha actuat al País Valencià i el que actua a Barcelona. Hipòtesi avalada per les diferències tèc-

Un mes d'atemptats al litoral mediterrani

La campanya estiuenca que ETA destina a interessos turístics s'ha centrat també enguany en la costa mediterrània. Aquesta és la relació d'atemptats que l'organització armada hi ha portat a terme en menys d'un mes:

20 de juliol: Esclaten, a Alacant, quatre artefactes en tres hipermercats de capital francès que causen danys materials de poca consideració.

23 de juliol: Esclaten, també a Alacant, dues bombes en dues sucursals bancàries (Banco Exterior i Banco de Madrid). El mateix dia un artefacte fa explosió a Dénia en el transbordador *Punta Europa*, que cobreix la línia marítima entre aquesta població i l'illa d'Eivissa. En cap dels atemptats no hi ha víctimes.

24 de juliol: Un petit artefacte esclata a l'hotel Cavanna a la Mànega de la Mar Menor (Múrcia). Escassos danys materials.

28 de juliol: La policia desactiva un quilo d'explosiu en una autocaravana francesa a Castelldefels (Baix Llobregat).

31 de juliol: Esclaten dos artefactes a la línia fèrria que uneix Madrid amb València i Alacant.

7 d'agost: Una bomba esclata en un altre hotel de la Mànega de la Mar Menor, el Doblemar Casino. Un guàrdia civil i una turista italiana en resulten lleument ferits.

14 d'agost: Un cotxe bomba amb 40 quilos d'amonal és desactivat per la policia a Barcelona.

15 d'agost: Esclaten dues bombes a la Vila Olímpica. La primera al restaurant La Galerna, que causa cinc ferits, i la segona al restaurant El Túnel del Port, sense víctimes.

16 d'agost: La policia desactiva un artefacte amb dos quilos d'amonal col·locats a la cafeteria de la Torre Mapfre, de Barcelona.

J. M.

niques dels artefactes utilitzats en cada cas. És parla, un cop més, de salt qualitatiu. De la possibilitat que José Luis Urrosolo Sistiaga sigui novament el cap d'aquest escamot –o escamots– itinerant, sostingut per Jesús Nárvaez Goni, *el Pajas*. Es parla també de la reorganització de cinc escamots –Donosti, Madrid, Biscaia, a més dels esmentats–, de tres mil quilos d'explosius que permetrien uns cinc mil atemptats... I tot, dues setmanes després de l'eufòria viscuda al País Basc

La diferent composició dels artefactes fa pensar en l'acció de dos escamots alhora. ARXIU

per l'assetjament social a què és sotmès el moviment *abertzale* amb motiu del segrest de l'industrial Julio Iglesias Zamora per ETA el dia 5 de juliol. Assetjament que s'ha intensificat i que ha viscut moments especialment tensos durant les festes de Sant Sebastià. Fonts de la policia asseguren que una de les causes dels atemptats a Catalunya és la voluntat de distreure l'atenció pública del segrest d'Iglesias Zamora, que ha provocat una desinhibició social mai no viscuda al País Basc.

NI POR, NI PSICOSI

Al País Basc no és pas que la gent hagi perdut la por –més aviat, inexistent–, sinó que s'ha desinhibit després d'un seguit de cops policíacs a l'organització armada ETA. L'èxit de la campanya del llaç blau –amb un desplegament propagandístic també inusual– així ho palesa. “No hi ha base objectiva per a la por”, assegurava

el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol dos dies després dels atemptats, quan assistia a un sopar al Port Olímpic per encoratjar la societat catalana, una societat que, dos dies després, tornava a omplir una de les zones de moda d'aquest estiu sense més preocupacions mentre la policia rebia trucades d'avís de bomba.

Però Barcelona no podia ser menys que Sant Sebastià, i l'Ajuntament de la ciutat, amb Lluís Armet com a batlle accidental al capdavant, repartia, dijous i divendres, cinquanta mil llaços blaus entre la població barcelonina. La consellera de Governació de la Generalitat de Catalunya, Maria Eugènia Cuenca, feia també una crida a tots els ajuntaments i consells comarcals de Catalunya perquè secundessin aquesta iniciativa. També els representants de CDC, PSC, UDC, ERC, PP i IC es reunien i feien públic un comunicat invitant a sumar-se a la campanya del llaç blau que es va portar a terme al divendres, 20 d'agost. Però del fons de la tranquil·litat que reclamava Jordi Pujol, sorgia un vell problema: la descoordinació entre les forces de seguretat espanyoles. La Guàrdia Civil acusava la policia d'haver retingut durant cinc dies la informació trobada en l'autocaravana de Castelldefels el dia 28 de juliol, que donava les dates d'alguns dels atemptats dels dies següents. Això provocava no tan sols el malestar de l'executiu català per manca d'informació del Ministeri d'Interior, sinó també una reunió a Madrid entre el secretari d'estat per la Seguretat, Rafael Vera, i el delegat del Govern a Catalunya, Miquel Solans, amb alts comandaments de la policia, la Guàrdia Civil i la guàrdia urbana a fi de concretar les mesures operatives encaminades a aconseguir la detenció dels activistes d'ETA que operen al nostre país. Reunió a la qual, un cop més, el govern català no fou convocat, cosa que va provocar una queixa de la consellera de Governació.

Desviar l'atenció i la tensió que ha generat el segrest d'Iglesias Zamora cap a altres zones fora del País Basc? Campanya estiuenca afavorida pel relaxament policíac post-olímpic? El que és clar és que ETA, malgrat tots els llaços blaus del món, encara té corda –o metxa– per estona. La novetat, en tot cas, no són les bombes, sinó el nerviosisme que ha suscitat la pressió social en el món *abertzale*. Un món, d'altra banda, no ho oblidem, encara molt ampli.

Joan Marí